

Datum van inontvangstneming : 18/12/2015

Zaak C-592/15

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

13 november 2015

Verwijzende rechter:

Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Verenigd Koninkrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

16 oktober 2015

Verzoekende partij:

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

Verwerende partij:

British Film Institute

DE COURT OF APPEAL

Op het hoger beroep tegen het vonnis van het [Upper] Tribunal

[OMISSIS]

[In het geding] TUSSEN

COMMISSIONERS FOR HER MAJESTY'S REVENUE & CUSTOMS,

VERZOEKSTER,

en

BRITISH FILM INSTITUTE,

VERWEERDER,

- 1 Bij vonnis van 12 augustus 2014 heeft het Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) [OMISSIS] (hierna: „UT”) het hoger beroep verworpen dat verzoekster

had ingesteld tegen het vonnis van het First-tier Tribunal (Tax Chamber) (hierna: „FTT”) van 5 december 2012, waarin het FTT inleidend had geoordeeld dat artikel 13, A, lid 1, onder n), van richtlijn 77/388/EEG (hierna: „Zesde richtlijn”) rechtstreekse werking had en dat de toegangsgelden voor filmvoorstellingen die verweerder in de periode van 1 januari 1990 tot en met 31 mei 1996 had geïnd, derhalve krachtens artikel 13, A, lid 1, onder n), van die richtlijn waren vrijgesteld van belasting over de toegevoegde waarde (hierna: „btw”).

- 2 Het werd verzoekster op 31 december 2014 toegestaan om hoger beroep in te stellen bij de Court of Appeal [OMISSIS]. In het besluit houdende toelating om hoger beroep in te stellen, werd partijen verzocht ermee in te stemmen dat bij het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) een prejudicieel verzoek zou worden ingediend overeenkomstig artikel 267 VWEU, en om (indien partijen het daarmee eens waren) in te stemmen met de formulering van dat verzoek. Partijen hebben ingestemd met de hiernavolgende tekst, en de Court of Appeal heeft deze tekst derhalve opgestuurd.

Relevante bepalingen van Unierecht

- 3 **[Or. 2]** Artikel 13, A, lid 1, [van de Zesde richtlijn] luidde, voor zover relevant, als volgt (cursivering toegevoegd):

„Onverminderd andere communautaire bepalingen verlenen de lidstaten vrijstelling voor de onderstaande handelingen, onder de voorwaarden die zij vaststellen om een juiste en eenvoudige toepassing van de betreffende vrijstellingen te verzekeren en alle fraude, ontwijking en misbruik te voorkomen:

[...]

n) **bepaalde culturele diensten** alsmede nauw daarmee samenhangende goederenleveringen, verricht door publiekrechtelijke culturele instellingen of door andere culturele instellingen die door de betrokken lidstaat worden erkend.”

- 4 Deze vrijstelling is thans neergelegd in artikel 132, lid 1, onder n), van richtlijn 2006/112/EG van de Raad (hierna: „btw-basisrichtlijn”). Deze bepaling voorziet namelijk in een vrijstelling voor „bepaalde culturele diensten alsmede nauw daarmee samenhangende goederenleveringen, verricht door publiekrechtelijke culturele instellingen of door andere culturele instellingen die door de betrokken lidstaat worden erkend”.
- 5 Verweerder is een publiekrechtelijke instelling of een „andere erkende culturele instelling” in de zin van artikel 13, A, lid 1, onder n), van de Zesde richtlijn en artikel 132, lid 1, onder n), van de btw-basisrichtlijn.

Relevante bepalingen van nationaal recht

- 6 Artikel 13, A, lid 1, onder n), is in het Verenigd Koninkrijk pas in nationaal recht omgezet met ingang van 1 juni 1996, de dag waarop Groep 13 van Bijlage 9 bij de Value Added Tax Act 1994 (btw-wet van 1994) in werking is getreden. Vanaf die datum stelde de nationale wettelijke regeling van het Verenigd Koninkrijk de verrichting van de volgende culturele diensten vrij van btw:

„1. De verlening van toegang door een publiekrechtelijke instelling tot:

- (a) een museum, een galerie, een kunsttentoonstelling of een zoo; dan wel
 - (b) een theater-, muziek- of choreografische voorstelling van culturele aard;
2. De verlening van toegang door een voor vrijstelling in aanmerking komende instelling tot:
- (a) een museum, een galerie, een kunsttentoonstelling of een zoo; dan wel
 - (b) een theater-, muziek- of choreografische voorstelling van culturele aard.

[Or. 3] *Aantekeningen:*

- (1) *Voor de toepassing van deze Groep wordt onder 'publiekrechtelijke instelling' verstaan:*
- (a) *een lokale overheid;*
 - (b) *een overheidsdienst in de zin van Sectie 41, lid 6, of*
 - (c) *een verzelfstandigde publiekrechtelijke instelling die vermeld is in de door het Office of Public Service opgestelde publicatie 'overheidsinstellingen' [',Public Bodies'] (editie 1995).*
- (2) *Voor de toepassing van lid 2 wordt onder 'voor vrijstelling in aanmerking komende instelling' iedere (niet-publiekrechtelijke) instelling verstaan die:*
- (a) *de winst die zij maakt, niet mag uitkeren en dit ook niet doet;*
 - (b) *de winst die zij maakt met de in lid 2 hierboven bedoelde verlening van toegang, aanwendt ter voortzetting of verbetering van de faciliteiten waartoe toegang wordt verleend, en*
 - (c) *op vrijwillige basis wordt geleid en beheerd door personen die geen direct of indirect financieel belang hebben bij de activiteiten ervan.*
- (3) *Krachtens lid 1 wordt evenwel geen vrijstelling verleend indien het waarschijnlijk is dat een dergelijke vrijstelling de mededinging zou*

vervals en een commercieel bedrijf van een belastingplichtige zou benadelen.

- (4) *Lid 1, onder b), betreft enkel de verlening van toegang tot voorstellingen die uitsluitend door een of meer publiekrechtelijke instellingen, een of meer voor vrijstelling in aanmerking komende instellingen of een combinatie van publiekrechtelijke instellingen en voor vrijstelling in aanmerking komende instellingen worden verzorgd.”*

Uitspraken van nationale rechterlijke instanties en argumenten van partijen

- 7 Het UT heeft geoordeeld dat de term „bepaalde” in artikel 13, A, lid 1, onder n), van de Zesde richtlijn moest worden opgevat als „die”, wat dus betekende dat de vrijstelling van toepassing was op „die” culturele diensten die werden verricht door publiekrechtelijke instellingen of andere erkende culturele instellingen (zie punt 46 van dat vonnis), en dat artikel 13, A, lid 1, onder n), derhalve rechtstreekse werking had, aangezien het voldoende duidelijk en nauwkeurig was en de lidstaten geen beoordelingsmarge liet om te bepalen welke culturele diensten zij wilden vrijstellen.
- 8 Verweerder sluit zich aan bij deze uitlegging van het UT en stelt dat deze uitlegging steun vindt in de uitspraken die het Hof heeft gedaan in de zaken [OMISSIS] [Or. 4] Commissie/Spanje (C-124/96[, EU:C:1998:204]) [OMISSIS], Hoffmann (C-144/00[, EU:C:2003:192]) [OMISSIS], Canterbury Hockey Club [OMISSIS] (Case C-253/07[, EU:C:2008:571]) [OMISSIS] en Město Žamberk [OMISSIS] (Case C-18/12[, EU:C:2013:95]) [OMISSIS]. Verweerder beroept zich in het bijzonder op de door het UT in de punten 19 tot en met 33 van zijn vonnis aangehaalde passages uit de conclusies van de advocaten-generaal en de arresten van het Hof in die zaken.
- 9 Verzoekster bestrijdt de uitlegging van het UT. Zij is van mening dat de term „bepaalde culturele diensten” niet voldoende duidelijk en nauwkeurig is, maar integendeel vaag en onduidelijk, aangezien daaruit niet blijkt welke culturele diensten zijn bedoeld. Verzoekster kan niet aanvaarden dat „bepaalde” culturele diensten moet worden gelezen als „die” culturele diensten, aangezien het woord „bepaalde” dan overbodig zou zijn. Zij stelt ook dat er in het gemeenschapsrecht geen autonome, algemeen erkende definitie van „culturele diensten” bestaat en dat de lidstaten dus de vrijheid werd gelaten om te bepalen welke „culturele diensten” zij wilden vrijstellen. Daarom is het woord „bepaalde” ingevoegd.
- 10 Indien de culturele vrijstelling als bedoeld in artikel 13, A, lid 1, onder n), van de Zesde richtlijn inderdaad rechtstreekse werking heeft, zoals het UT heeft geoordeeld, betekent dit dat verweerder – te weten een publiekrechtelijke instelling of een andere erkende culturele instelling – zich in het onderhavige geding rechtstreeks op deze bepaling kan beroepen om zijn stelling te staven dat zijn in casu aan de orde zijnde activiteit (toegang verlenen tot filmvoorstellingen)

was vrijgesteld van btw in de periode van 1 januari 1990 tot en met 31 mei 1996, een periode waarin het VK artikel 13, A, lid 1, onder n), van de Zesde richtlijn nog niet had omgezet in nationaal recht.

- 11 Indien de lidstaten geen beoordelingsruimte hebben om te bepalen welke „culturele diensten” zij willen vrijstellen, betekent dit dat verweerder zich na 31 mei 1996 kon blijven beroepen op artikel 13, A, lid 1, onder n), van de Zesde richtlijn, ook al was en is de verlening van toegang tot filmvoorstellingen door verweerder niet vrijgesteld van btw krachtens de Britse nationale wetgeving (zoals in punt 6 hierboven is uiteengezet). Verzoekster betoogt dat dit ook zou betekenen dat de nationale wetgeving van een aantal andere lidstaten (waaronder Duitsland, Hongarije, Denemarken, Spanje, Oostenrijk, Litouwen, Letland, Cyprus, Slovenië, Polen en Bulgarije) [Or. 5] eveneens onverenigbaar is met artikel 13, A, lid 1, onder n), omdat ook die lidstaten zichzelf een zekere beoordelingsruimte hebben toegekend bij de definitie van de term „culturele diensten”.
- 12 Indien de culturele vrijstelling als bedoeld in artikel 13, A, lid 1, onder n), van de Zesde richtlijn inderdaad rechtstreekse werking heeft, dan vloeit daar volgens partijen tot slot uit voort dat ook de culturele vrijstelling als bedoeld in artikel 132, lid 1, onder n), van de btw-basisrichtlijn rechtstreekse werking heeft.

Prejudiciële vragen

- 13 De Court of Appeal verzoekt het Hof krachtens artikel 267 VWEU om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:
 - i. Zijn de bewoordingen van artikel 13, A, lid 1, onder n), van de Zesde richtlijn en in het bijzonder de woorden „bepaalde culturele diensten” voldoende duidelijk en nauwkeurig om aan die bepaling rechtstreekse werking te verlenen, wat tot gevolg heeft dat de verrichting van dergelijke culturele diensten door publiekrechtelijke instellingen of andere erkende culturele instellingen – zoals in casu door verweerder – is vrijgesteld, ook al heeft er geen omzetting in nationaal recht plaatsgevonden?
 - ii. Laten de bewoordingen van artikel 13, A, lid 1, onder n), van de Zesde richtlijn en in het bijzonder de woorden „bepaalde culturele diensten”, enige beoordelingsruimte aan de lidstaten bij de omzetting ervan in nationale wetgeving, en zo ja welke beoordelingsruimte?
 - iii. Gelden de antwoorden op de twee vorige vragen evenzeer voor artikel 132, lid 1, onder n), van de btw-basisrichtlijn?

[OMISSIS]